

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-85924

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.22/12/2023.

A tanács tagjai: Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: PROFIL-VÉD Vagyonvédelmi és Szolgáltató Kft.
(Budapest, Halom utca 36.)

A kérelmező képviselője: Dr. Dull Attila
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
(Budapest, Gellérthegy u. 30-32.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Magyar Balázs ügyvéd, felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
Dr. Magyar Balázs Ügyvédi Iroda
(Budapest, Szeréna út 5/3.)

A beszerzés tárgya, értéke: „BGA – portaszolgálati feladatok ellátása” – 40.500.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adva megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) 72. § (3) bekezdésére és a Kbt. 80. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit, melyre tekintettel a Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő módosított összegezését, és az ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 400.000.-Ft, azaz négyszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 202.500.-Ft, azaz kettőszázkettőezer-ötszáz forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2022. november 25. napján a Kbt. Harmadik Része – Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja – szerinti nyílt (hirdetménnyel induló) közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott szolgáltatás megrendelés tárgyában. Az eljárás megindítására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) az EKR001800162022 azonosítószám alatt került sor.

2. Az ajánlati felhívás (a továbbiakban felhívás) II.2.4) pontja tartalmazta a közbeszerzés mennyiségét:

„A feladat tárgya az Ajánlatkérő (AK) vagyonkezelésében lévő, 1016 Budapest, Gellérthegy u. 30-32. szám alatti épület portaszolgálati feladatainak ellátása, 1 szolgálati helyen, minden nap 0:00-24:00 óra időtartamban. A szolgálat ellátásához és a jelen feladatléírás szerinti feladatok jogszabály szerinti teljesítéséhez szükséges formaruhát, felszerelést a szolgálatot ellátó állomány részére a nyertes Ajánlattevő (AT) biztosítja. Az AK-vel való kapcsolattartáshoz szükséges mobiltelefon készüléket az AK biztosítja. A feladat ellátása a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény szerinti személy- és vagyonvédelmi tevékenységre irányul.

1. Ellátandó feladatok:

a) Portaszolgálat:

- A lopások, rongálások, egyéb, jogszabályba ütköző cselekmények irányadó jogszabályi kereteken belül történő megelőzése, jelentése.
- Épület bejárása épületen belül és kívül munkanapokon 23:00 órakor és 05:00 órakor, munkaszüneti napokon 08:00 órakor és 22:00 órakor. A bejárás az épület folyosóira és vizesblokkjaira vonatkozik, az irodákba csak abban az esetben kell bemenni, ha a Portás a folyosón járőrözve bűncselekményre vagy műszaki meghibásodásra, tűzre utaló jelet tapasztal.
- Munkanapokon 20.00 órát követően az épületben tartózkodó személyek jogosultságának ellenőrzése.
- Az épületbe be- és kilépők ellenőrzése, olyan módon, hogy amennyiben a belépő nem BGA Zrt. állományához tartozó vendég, a Portás vendégkártyát ad ki a részére, a nevét, a belépés időpontját és a személyt, akihez érkezett feljegyzi, majd kiléptetéskor a kártyát visszaveszi.
- Az épületben felszerelt biztonsági kamerák kameraképeinek figyelése.

b) Recepciós és telefonkezelői feladatok:

- Küldemények átvétele, szükség szerinti továbbítása az aláírási kötelezettség nélkül átvehető küldemények esetén.
- A portanapló vezetése, amelyben a szolgálat folyamán előforduló rendkívüli eseményeket bejegyzik, a fontos információkat a váltótársnak átadják.
- Dokumentált, ellenőrizhető kulcskezelés, a Megrendelő által rendszeresített és biztosított kulcsnapló vezetése.
- Az épület előtti parkolóhelyek használatára vonatkozó engedélyek kiadása és visszavétele a Beszerzési és üzemeltetési osztálytól kapott utasítások alapján, jogosulatlan parkoló használat

telefonos bejelentése az I. kerületi közterület-felügyeletnek.

- Felvilágosítás adás, tájékoztatás, irányítás ügyfelek és vendégek részére.

c) Az épület üzemeltetésével kapcsolatos feladatok:

- Nyílászárók állapotának (nyitva-zárva) és épségének, zárhatóságának ellenőrzése járőrözéskor, szükség esetén zárásuk, vagy jelzés a karbantartók számára. A jelzést a portanaplóban rögzíteni kell.
- Vizesblokkok ellenőrzése, felesleges vízfolyások megszakítása, megszüntetése, meghibásodás esetén jelzés a karbantartók számára. A jelzést a portanaplóban rögzíteni kell.
- Az épületben üzemelő berendezések (személyfelvonók, kártyás beléptető rendszer, tűzjelző stb.) meghibásodásának jelzése a karbantartók számára.
- Világító berendezések észlelt meghibásodásainak jelzése a karbantartók számára. A jelzést a portanaplóban rögzíteni kell.
- A világító berendezések felesleges használatának megszüntetése.
- Az épületen belüli munkavédelmi, tűzvédelmi szabályok betartása, betartatása.
- Elemi csapás, elemi kár bekövetkeztekor a szükséges értesítések megtétele után az élet és vagyonmentés megkezdése.
- Tűzjelző berendezés napi ellenőrzésének elvégzése, a napi ellenőrzésre vonatkozó bejegyzés a tűzjelző karbantartási naplóban, illetve műszaki hiba, rendellenes működés esetén a hiba rögzítése a karbantartási naplóban és a meghibásodás jelzése a Beszerzési és üzemeltetési osztály részére.

A Portás köteles az általa észlelt, vagy részére jelzett összes rendellenességet és rendkívüli eseményt a portanaplóban rögzíteni, és a Beszerzési és üzemeltetési osztálytól vezetője felé haladéktalanul jelezni. Köteles ezen kívül a szolgálati hely elhagyásának időpontját a portanaplóba bejegyezni, illetve a szolgálati hely munkaidőben (07:30-17:30) történő elhagyását a Beszerzési és üzemeltetési osztály felé jelezni.

2.) A szolgálat felvétele, illetve leadása

- A szolgálatba lépő portás mindenkor a szolgálati idő kezdete előtt legalább 15 perccel köteles megjelenni a szolgálat felvétele céljából, a szolgálat ellátására alkalmas állapotban.
- A portanaplóban minden esetben rögzíteni kell a szolgálati eseményeket, rendkívüli eseményeket, járőrözés időpontját, riasztók ki- és beriasztását, valamint az ellenőrzéseket (az ellenőrző személy nevét, az ellenőrzés idejének pontos megjelölésével). A szolgálati váltásokat és a szolgálati idő kezdetét a szolgálatban lévő portás nevét, valamint a szolgálatban történt eseményeket.
- A szerződészerű szolgálatellátást a nyertes AT köteles szükség szerint rendszeresen vagy szűrőpróbaszerűen ellenőrizni, az Ajánlatkérő pedig jogosult bármikor ellenőrizni.

3.) Eljárások rendkívüli eseményeknél

Tűzriasztáskor: AK által előzetesen kidolgozott és a nyertes AT rendelkezésére bocsátott "Tűzriadó Terv"-et kell a Portásnak végrehajtani.

Bűncselekmény észlelése esetén: Betörés észlelésekor vagy a riasztó rendszer jelzésére azonnali ellenőrzés és intézkedés megtétele.

A helyszínen a tettes visszatartása a rendőrség megérkezéséig. Amennyiben tettes a helyszínen nincs, a helyszín szakszerű biztosítása.

Baleset bekövetkezésekor: Helyszíni elsősegély-nyújtás.

Műszaki meghibásodás esetén:

A Megrendelő által átadott információk alapján kárenyhítésre vonatkozó intézkedések megtétele (áram lekapcsolása, csőtörés esetén a meghibásodott csővezeték lezárása).

A rendkívüli esemény esetén értesítendő egység(ek), szerv(ek) nevét és elérhetőségét, valamint az értesítés sorrendjét a Műszaki Leírás tartalmazza. Minden feladat ellátása során a nyertes AT legalább a szakmai standardoknak megfelelő szolgáltatás nyújtására köteles.

A portaszolgálati feladatok ellátására vonatkozó további részletes leírást a Műszaki Leírás és a szerződés tervezet tartalmazza.”

3. A felhívás II.2.5) pontja tartalmazta az értékelési szempontokat: az M.2.1. pontban írt szakember alkalmassági minimumkövetelményen felüli többlettapasztalata (min. 0 – max. 12 hónap) 20 súlyszámmal, az ár szempont – Nettó Havi Ajánlati Ár (HUF/hó) – 80 súlyszámmal került meghatározásra.

4. A felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés időtartama 24 hónap.

5. Az ajánlatérő a becsült értéket a beszerzés tárgyára vonatkozó indikatív ajánlatok bekérésének módszerével 40.500.000.-Ft-ban jelölte meg.

6. A bontási jegyzőkönyvben foglaltak szerint a 2022. december 6. napi ajánlattételi határidőig 13 gazdasági szereplő nyújtotta be ajánlatát. Az ajánlatkérő jelen közbeszerzési eljárásra rendelkezésére álló anyagi fedezetének összege nettó 40.500.000.-Ft.

7. Az ajánlatkérő 2022. december 22. napján készített összegezésében az eljárást eredményesnek nyilvánította, és 10 gazdasági szereplő ajánlatát érvényesnek fogadta el, köztük a kérelmező ajánlatát is. A nyertes ajánlattevő a Quercus Hungary Ingatlanhasznosító-kezelő Zrt. lett 1.222.750.-Ft nettó havi ajánlati ár megajánlásával, míg a kérelmező a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevő lett 1.308.160.-Ft nettó havi ajánlati árral.

8. 2022. december 23. napján a Gardien Angel Security Vagyonvédelmi Kft. ajánlattevő előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben kifejtette, hogy a nyertes ajánlattevő és a kérelmező ajánlatai nem felelnek meg a jogszabályokban rögzített és a megbízói követelményeknek, ajánlott díjaik nem fedezik az előírt költségeket. Kérte, hogy az ajánlatkérő vonja vissza az összegezését, amelyben jogsértően nyilvánította érvényesnek a nyertes ajánlattevő és a kérelmező ajánlatát, másrészt az eljárás nyertesének és a nyertes ajánlatot követő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek értékelte az ajánlattevőket. Kérte továbbá, hogy a vonatkozó jogszabályok alkalmazásával, illetve a vitarendezési kérelemben foglaltaknak megfelelően bírálja el a benyújtott ajánlatokat, azok érvényességét, és ennek nyomán állapítsa meg az eljárás eredményét.

9. A Respect Contact Kft. 2022. december 26. napján iratbetekintési kérelmet terjesztett elő, majd 2022. december 27. napján előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben rögzítette, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban a Kbt. 72. § szerinti aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolás kérés nélkül minősítette az öt megelőző ajánlattevők ajánlatait érvényessé, holott az ajánlattevők által alkalmazott ajánlati árak alacsonyabbak voltak a Kormány hatályos rendeletében megállapított minimális vagyonvédelmi szolgáltatási rezsióradíj mértékénél. A vitarendezési kérelmében előadta, hogy a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvmt.) 72/B. §-a szerint a rezsióradíj mértékét el nem érő értékű ajánlat aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, és annak vonatkozásában az ajánlatkérő köteles a Kbt. 72. §-a szerinti indokolást kérni. Ezen szolgáltatások esetében az aránytalanul alacsony ár megítélése tehát nem az ajánlatkérő mérlegelési körébe utalt kérdés, hanem maga a jogszabály rendezi eltérést nem engedő módon, hogy az ajánlatkérő mely ellenszolgáltatást köteles aránytalanul alacsonynak minősíteni, és arra vonatkozó indokolást kérni.

10. Az ajánlatkérő 2022. december 28. napján aránytalanul alacsony ár indokolására hívta fel az érvényes ajánlatot tevő ajánlattevőket. Az ajánlatkérő kérte, hogy az indokolásban adják meg, hogy milyen módon határozták meg az ellenszolgáltatásra (nettó havi ajánlati ár (HUF/hó)) vonatkozó megajánlásaikat, különös tekintettel arra, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti feladat ellátása az eljárást megindító felhívás II.2.4.) pontjában ismertetettek szerint az Szvmt. szerinti személy- és vagyónvédelmi tevékenységre irányul.

Az ajánlatkérő kérte továbbá, hogy az indokolásban térjenek ki különösen az alábbiakra:

„1. tekintettel arra, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti feladat ellátása az eljárást megindító felhívás II.2.4.) pontjában (továbbá ld. műszaki leírás) ismertetettek szerint a személy- és vagyónvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (Szvmt.) szerinti személy- és vagyónvédelmi tevékenységre irányul, miként és hogyan vették figyelembe az e tevékenységre irányadó alábbi jogszabályokat:

a. A 374/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet (374/2021. Kr.) a vagyónvédelmi szolgáltatási rezsioradíj éves változásáról és a megállapítására vonatkozó eljárási szabályokról 2. § (3) bekezdése alapján kiadott, a Belügyminiszter a minimális vagyónvédelmi szolgáltatási rezsioradíj 2022. évi összegéről szóló közleménye szerint meghatározott minimális vagyónvédelmi szolgáltatási rezsioradíj általános forgalmi adó nélküli legkisebb mértéke 2938,- Ft/óra. A 374/2021. Kr. 2. § (3) bekezdés szerint „A tárgyévre irányadó rezsioradíj (1) bekezdés szerinti összegéről az élet és vagyonbiztonság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a Magyar Közlönyben közleményt tesz közzé.”

b. Az Szvmt. 72/B. § (2) bekezdés szerint: „Az (1) bekezdésen kívüli esetekben az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti indokolás kérése keretében köteles arra vonatkozóan is tájékoztatást kérni, hogy az aránytalanul alacsony árat benyújtó ajánlattevő ajánlatában milyen összegű rezsioradíjjal számolt, és a rezsioradíj kiszámításakor egyes költségeket milyen összeggel és módon vett figyelembe.”

2. az Ajánlattevő az ár megállapítása során milyen összegű rezsioradíjjal számolt és a rezsioradíj kiszámításakor egyes költségeket [...] milyen összeggel és módon vett figyelembe, ha pedig nem vette figyelembe, akkor indokolja meg, hogy miért;

1. Alapbér

1.1. Szabadság

1.2. Betegszabadság

2. Bérpótlékok

2.1. Éjszakai pótlék

2.2. Munkaszüneti nap

3. Munkáltatói járulékok

4. Rehabilitációs hozzájárulás

5. További számítható költségek

5.1. Munkavédelem

5.2. Munkaegészségügyi szolgáltatás

5.3. Munkabér számfejtés

5.4. Oktatás, képzés, továbbképzés

6. Speciális költségek

6.1. Minőségirányítási rendszer

7. Általános működési költségek

7.1. Könyvelés

7.2. Jogi képviselő, könyvvizsgálat

7.3. Üzemeltetés:

7.3.1. posta

7.3.2. közüzemi díjak,

7.3.3. telefon, internet

- 7.3.4. informatika
- 7.3.5. gépjárművek és biztosításaik
- 7.3.6. karbantartás és javítás
- 7.3.7. marketing
- 7.3.8. bank költségek
- 7.4. Beszerzések
- 7.4.1. papír, irodaszer
- 7.4.2. anyag, eszköz
- 7.5. Értécsökkenési leírás
- 7.6. Ügyvitel, munkahelyi vezetés-irányítás
- 7.7. Munkahelyi szociális szolgáltatás
- 8. Elvárt eredmény
- 9. Munkáltatói adók, járulékok

9.1. Iparűzési adó

3/4. oldal

9.2. Társasági nyereségadó

9.3. Innovációs járulék

3. A rezsiradíj kiszámításakor a fentiekben felül figyelembe vett, a teljesítéshez szükséges további ráfordítások (pl. felelősségbiztosítás költsége, alvállalkozói díjak, stb.)

4. Az Ajánlattevő mutassa be azt is, hogy egyébként az árképzésnél hogyan és milyen mértékben vette figyelembe az irányadó garantált bérminimum összegének 2023. évi változását.”

11. Az árandokolás megküldésére rendelkezésre álló 2023. január 2. napi határidőig 7 ajánlattevő nyújtotta be árandokolását, köztük a kérelmező is. A kérelmező az árandokolását teljes egészében üzleti titokká nyilvánította.

Az árandokolásban a munkaviszonyra kalkulált bér jellegű költségek táblázatban (A/1.; 2.1. pont) a műszakpótlék soron értéket nem tüntetett fel. Az árandokolás 4. pontjában rögzítette, hogy a táblázatban megjelölt mértékű, jogszabályoknak megfelelő bérpótlékkal számolt.

Az árandokolás bevezető részében meghatározta a munkavállalói munkaóra számot és a nettó ajánlati árat (Ft/óra), valamint az alvállalkozói (egyéni vállalkozó) munkaóra számot és a nettó ajánlati árat (Ft/óra). A munkaviszonyra kalkulált bérjellegű költségek A/1. táblázat 1. sorához (bruttó havi munkabér) fűzött magyarázatában a bevezető részben meghatározott munkavállalói munkaóraszámától eltérő óraszámot szerepeltetett az egy alkalmazott által teljesített munkaidő meghatározásakor.

12. Az ajánlatkérő 2023. január 4. napján visszalépett a bírálati szakaszba, majd ezen a napon megválaszolta az előzetes vitarendezési kérelmet, illetve meghozta a módosított eljárást lezáró döntését.

13. Az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában tájékoztatta az ajánlattevőket, hogy az előzetes vitarendezési kérelmekre tekintettel 2022. december 28. napján a Kbt. 80. § (4) bekezdés alapján a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árandokolás kérést küldött valamennyi érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevő részére. Az ajánlatkérő a benyújtott árandokolásokat a Kbt. 80. § (4) bekezdés szerint elbírálta, az összegezés módosításával kapcsolatos döntéséről külön tájékoztatja az ajánlattevőket.

14. Az ajánlatkérő a módosított összegezésében az eljárást eredménytelenné nyilvánította. Az eredménytelenség indokaként megjelölte, hogy a Kbt. 75. § (4) bekezdésben foglaltak szerint igazolható, rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés

megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel [Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pont]. Rögzítette továbbá, hogy

„- A Kbt. 80. § (4) bekezdés szerinti előzetes vitarendezési kérelmekre tekintettel Ajánlatkérő a Kbt. 72. § szerinti árandokolást kért valamennyi érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevőtől. Az árandokolásokkal összefüggésben Ajánlatkérő további ajánlatok érvénytelenségéről döntött.

- A további ajánlatok érvénytelenségének következtében a közbeszerzési eljárás a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontja alapján eredménytelen, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló fedezet – bontási jegyzőkönyvben is rögzített mértéke – 40.500.000,- Ft, ugyanakkor az érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevők közül a legalacsonyabb ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlat is a 24+3 hónapos teljesítési időszakra vetítve meghaladja a rendelkezésre álló fedezet mértékét.”

15. A módosított összegezésben a kérelmező ajánlatát érvénytelennek nyilvánította. Az érvénytelenítés jogcímeiként a Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pontját jelölte meg, az érvénytelenség indokaként az alábbiakat rögzítette:

„A Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha az árandokolásban közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Ajánlattevő a Kbt. 80. § (4) bekezdés alapján elrendelt árandokolási kötelezettségét teljesítette, azonban az árandokolása nem elfogadható az alábbiak szerint:

- Az ajánlattevő az árandokolásában a munkaviszonyra kalkulált bér jellegű költségek táblázatban (A/1.; 2.1. pont) műszakpótlékkal nem számolt, ugyanakkor az árandokolás – a táblázat előbbieken említett sorában behivatkozott – 4. pontjában viszont arról nyilatkozik, hogy táblázatban megjelölt mértékű, jogszabályoknak megfelelő bérpótlékokkal számolt. Az árandokolás e tekintetben ellentmondást tartalmaz, abból nem derül ki egyértelműen és világosan, hogy számolt-e bérpótlékokkal vagy nem, ha pedig számolt, akkor milyen mértékben.

- Ajánlattevő az árandokolás bevezetőjében és az A/1. táblázat 1. pontjában írt bruttó havi munkabér magyarázata kapcsán eltérő munkavállalói munkaórát adott meg, így a munkavállalói munkaóraszámra is épülő rezsioradíj összege egyértelműen nem meghatározható. Ha az A/1. táblázat 1. pontjában írt bruttó havi munkabér magyarázata kapcsán megadott munkavállalói munkaóra alapján kerül kiszámításra a rezsioradíj, akkor ezen rezsioradíj alapján a megajánlott havi átalányárhoz képest eltérő ajánlati ár jön ki.

- Az árandokolásból nem derül ki egyértelműen és pontosan a munkavállalói és az alvállalkozói munkaórák aránya, így az ajánlattevő nem tudta alátámasztani az általa megadott rezsioradíjat, és ebből kifolyólag a havi átalánydíjra vonatkozó ajánlatát sem.”

16. A kérelmező 2023. január 6. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melyben rögzítette, hogy „Ajánlatkérő az ajánlat érvénytelenítésének indokolásában a Kbt. 72. § (3) bekezdésére hivatkozik, amely szerint köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha az árandokolásban közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ajánlatkérő figyelmen kívül hagyja ugyanakkor ugyanezen jogszabályhely első mondatát, amely szerint „az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől.” A törvényszöveg ugyan feltételes módot használ, de a Közbeszerzési Döntőbizottság töretlen joggyakorlata alapján a kiegészítő indokolás-kérés nem lehetőség az Ajánlatkérő számára, hanem kötelezettség, és addig nem nyilváníthatja érvénytelené az ajánlatot, amíg nem adott lehetőséget ajánlattevőnek az

Ajánlatkérő által kétségesnek tartott adattartalmak tisztázására. A D.155/17/2020. sz. határozatában a Döntőbizottság ezt az alábbiak szerint fogalmazta meg:

„Az indokoláskérési eljárás akkor fejeződik be, ha az ajánlatkérő a bírálat során az érvényességről vagy érvénytelenségről megfelelő döntést tud hozni, amennyiben azonban az elfogadhatóság továbbra is kétséges, az indokoláskérési eljárás folytatódik.”

Előzetes vitarendezési kérelmében kérte, hogy az ajánlatkérő biztosítsa számára a lehetőséget a kiegészítő indokolás benyújtására a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján.

17. Az ajánlatkérő 2023. január 11. napján a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasította. Válaszában rögzítette, hogy a Kbt. 80. § (4) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve 2022. december 28. napján a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint indokolást kért a benyújtott ajánlati ár alátámasztására valamennyi érvényes ajánlatot tevő ajánlattevőtől. A kérelmező benyújtotta indokolását, amely alapján az ajánlatkérő, a Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti határidőben, 2023. január 4. napján meghozott döntésével a kérelmező ajánlatát érvénytelennek nyilvánította és az eljárásról készített összegezést ugyanezen a napon ennek megfelelően módosította és a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek nyilvánította. Válaszában hivatkozott a Kbt. 80. § (4) bekezdésére és az ehhez a bekezdéshez fűzött Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez magyarázatára, melyre tekintettel rögzítette, hogy nem volt jogszerűen lehetősége arra, hogy a jogvita rendezése során kért indokoláskérés kapcsán a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokoláskérés lehetőségével éljen, egyebekben az indokoláskérésben külön felhívta az az ajánlattevők figyelmét: „Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról, így annak jogszerűségéről is.”

A jogorvoslati kérelem

18. A kérelmező 2023. január 21. napján érkezett és 2023. január 27. napján hiánypótolta jogorvoslati kérelmet terjesztett elő a Döntőbizottsághoz. A kérelmező a tudomásra jutás időpontjaként 2023. január 11. napját jelölte meg, amely a kérelmező által benyújtott előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz megküldésének napja.

19. A kérelmező megítélése szerint az ajánlatkérő jogszerűtlen módon nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát. Álláspontja szerint az ajánlatkérő köteles lett volna kiegészítő indokolást kérni a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő által megjelölt ellentmondások feloldására, ennek hiányában jogszerűen nem nyilváníthatta volna érvénytelenné a kérelmező ajánlatát. E körben megismételte az előzetes vitarendezési kérelmében előadottakat, továbbá rögzítette, hogy a módosított összegezés kibocsátásakor értette az ajánlatkérő azon álláspontját, amely szerint a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján csak egy alkalommal jogosult indokolás kérés kibocsátására, ugyanakkor megítélése szerint ezen megkötés már nem vonatkoztatható a módosított összegezés tekintetében benyújtott vitarendezési eljárásra. Az ajánlatkérő értelmezése szerint a Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti korlátozás felülírta a Kbt. 72. § (3) bekezdésében foglalt kiegészítő indokolás kérésére irányuló kötelezettségét, ugyanakkor az utóbbi kötelezettség a kérelmező álláspontja szerint nem szűnt meg, és mivel a kérelmező vitarendezési kérelmének 2023. január 6. napján történt benyújtását követően az ajánlatkérőnek újra jogszerű lehetősége nyílt egy újabb alkalommal a Kbt. 80. § (4) bekezdésében nevesített eljárási cselekmények elvégzésére, ezért álláspontja

szerint jogszerűtlen módon nem tett ennek eleget, és hagyta helyben az ajánlat érvénytelenségére vonatkozó döntését.

20. A kérelmező kérelmében előadta, hogy az ajánlatkérő azzal, hogy nem biztosította a kiegészítő indokolás lehetőségét számára, nemcsak a Kbt. 72. § (3) bekezdését szegte meg, hanem a Kbt. 2. § (3) bekezdésében foglalt alapelv sérelmét is megvalósította, mivel a kiegészítő indokolás lehetőségének megtagadását eredményező helyzet alapvetően az ajánlatkérő mulasztása okán állt elő. Amennyiben az ajánlatkérő a bírálati szakaszban lefolytatta volna a Kbt. 72. § szerinti cselekményeket, a jogorvoslat tárgyát képező jogvita nem állna fenn. A kérelmező ezen körülményhez kapcsolódóan hivatkozott a Döntőbizottság D.290/19/2022. sz. határozatának 77. pontjában foglaltakra. A kérelmező megjegyezte, hogy a hivatkozott határozat hivatkozott pontja szerint a Döntőbizottság a kérelmezői állásponton is túlmenően nem csak arra az esetre tekinti kötelezőnek kiegészítő indokolás kérését, ha újabb vitarendezési kérelem érkezne az eljárásban, hanem úgy értelmezi, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítése elsőbbséget élvez, adott esetben még a 80. § (4) bekezdése szerinti határidők betartásához képest is.

21. A kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő által megjelölt három érvénytelenségi ok kiegészítő indokolás keretében jogszerűen tisztázható, megválaszolható lett volna. Az első érvénytelenségi ok tekintetében az ajánlatkérő azt kifogásolta, hogy a kérelmező a bérköltségek részletezésénél műszakpótlékkal nem számolt, ugyanakkor az árindokolás másik pontjában arról nyilatkozik, hogy táblázatban megjelölt mértékű, jogszabályoknak megfelelő bérpótlékokkal számolt. A kérelmező megítélése szerint ezen két információ között nincs ellentmondás, mivel az árindokolás A/1/4. pontjában szereplő nyilatkozat is a táblázatban megjelölt (0.-Ft-os) összegre hivatkozik, a táblázat adott sorára vonatkozó általános jellegű magyarázatként. Jelen esetben nem kellett számolni műszakpótlékokkal, mivel a munkavállalóként a teljesítésbe bevont vagyonőr éjszakai munkavégzésben nem vesz részt, ezen feladatokat az A/2. pont szerinti alvállalkozók teljesítik. Ennek megfelelően az A/1/4. pontban foglaltak annyit jelentenek, hogy a táblázatban megjelölt (jelen esetben 0.-Ft) összegű pótlék megfelel a jogszabályi előírásoknak mivel az éjszakai munkavégzésben részt nem vevő munkavállaló számára nem kötelező műszakpótlék fizetése.

Az ajánlatkérő azt kifogásolta továbbá, hogy az árindokolás bevezetőjében és az A/1. táblázat 1. pontjában a kérelmező eltérő munkavállalói munkaóraszámot adott meg. A kérelmező megítélése szerint nincs ellentmondás a két megadott információ között, az A/1/1. pontban mindössze annyit rögzített a havi munkabér költségek kalkulációjához kapcsolódóan, hogy a munkavállalói havonta az ott megadott mennyiségű órát teljesítenek, de ez nem jelenti azt, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti munka elvégzésébe ilyen időtartamra kerülnek bevonásra. Az ajánlatkérő kifogásolta továbbá, hogy „az árindokolásból nem derül ki egyértelműen és pontosan a munkavállalói és az alvállalkozói munkaórák aránya, így az ajánlattevő nem tudta alátámasztani az általa megadott rezsióradíjat, és ebből kifolyólag a havi általánýdíjra vonatkozó ajánlatát sem.” Az árindokolás bevezetőjében, a második bekezdésében szereplő táblázatban egyértelműen rögzítette a munkavállalók és az alvállalkozók által teljesített munkaórák számát.

22. Megjegyezte továbbá, hogy az ajánlatkérő – a kérelmező megítélése szerint tévesen – a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontját jelölte meg az érvénytelenség jogalapjaként, ugyanakkor az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlat érvénytelensége a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján állapítható meg, ezért a kérelmében ezen jogszabályi hivatkozást szerepelteti, mint megsértett jogszabályi rendelkezést.

23. A kérelmező kérelmében rögzítette, hogy az ajánlatának érvényessé nyilvánítása esetén az ajánlatkérő köteles lenne a közbeszerzési eljárást eredményessé nyilvánítani, mivel a kérelmező ajánlati ára alacsonyabb, mint a rendelkezésre álló fedezet mértéke.

24. A kérelmező kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) pontjának d) alpontja alapján állapítsa meg a jogsértés megtörténtét, és semmisítse meg az ajánlatkérő módosított összegezésben közölt, eljárást lezáró döntését, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdését, a 72. § (3) bekezdését és 73. § (2) bekezdését, amikor kiegészítő indokolás kérés biztosítása nélkül érvénytelenné nyilvánította az ajánlatát.

Az ajánlatkérő észrevételei

25. Az ajánlatkérő 2023. február 7. napján érkezett észrevételében kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

Előadta, hogy az indokolás kérésre a Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján került sor. A Kbt. 80. § (4) bekezdés szerinti szabály a Kbt. 72. §-hoz képest speciális szabály, tehát a 80. § (4) bekezdés alkalmazásakor a 72. § szerinti eljárási cselekményekre kizárólag e speciális szabály (jogi) keretein belül van lehetőség. A 80. § (4) bekezdés, mint speciális szabály pedig teljesen egyértelmű a tekintetben, hogy ebben az esetben az ajánlatkérő az ott írt eljárási cselekményekre kizárólag egy alkalommal jogosult felhívni az ajánlattevőket.

26. A Kbt.-hez fűzött kommentár is a 80. § (4) bekezdés szerinti eljárási cselekményekkel összefüggésben az alábbiakat írja: „az ajánlatkérő a lehetőséggel csak egy alkalommal élhet; a válaszok (hiánypótlás, felvilágosítás, számításhiba-javítás, indokolás) megadásának törvényi határideje három munkanap; ennél hosszabbat az ajánlatkérő nem határozhat meg, ugyanakkor ennek rövidítésére sem jogosul.” A jogalkotó szándéka is kétségtelenül az, hogy a 80. § (4) bekezdés alapján kezdeményezett eljárási cselekményekre kizárólag egy alkalommal kerülhessen sor. Ennek alátámasztásául hivatkozott a Kbt.-hez fűzött indoklásra.

Az ajánlatkérő az érvelése alátámasztásául hivatkozott továbbá több Döntőbizottsági döntésre is: a D.507/10/2020. sz. határozat 27-28. pontjában foglaltakra, a D.188/29/2022. sz. határozat 76. pontjában foglaltakra, és a D.204/14/2021. sz. határozat 73. pontjában foglaltakra.

27. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a Kbt. jogorvoslati határidőkre vonatkozó rendelkezései is a fenti érvelést támasztják alá. A jogorvoslati határidő ugyanis – amennyiben az előzetes vitarendezési kérelem alapján a Kbt. 80. § (4) bekezdés szerinti eljárási cselekményekre kerül sor – a hét munkanapos határidő lejártát követően indul, így a Kbt. 80. § (4) bekezdés szerinti határidő „meghosszabbítása” a jogorvoslati joghoz való jogot csorbítaná.

A fentiek egyúttal azt is jelentik, hogy az ajánlattevő is egy alkalommal jogosult indoklás benyújtására, ami azt is jelenti, hogy az indokolást úgy kell elkészítenie, hogy az alkalmas legyen arra, hogy annak elfogadhatóságáról az ajánlatkérő további kiegészítő indokolás kérés nélkül is dönteni tudjon.

28. Előadta, hogy a kérelmező által hivatkozott D.155/17/202. számú Döntőbizottsági határozat is kimondja, hogy: „Az ajánlatkérőnek a bírálat során nem feladata, hogy az érintett ajánlattevő helyett a számításokat elvégezze, az ajánlatkérő a döntését feltételezésekre nem alapíthatja, az ajánlatkérő döntésének alapját az ajánlattevőtől a Kbt. 72. § (3) bekezdésében előírt kötelezettsége alapján beérkezett adatok, információk képezik. Ennek során az ajánlatkérő figyelembe veheti a Kbt. 73. § (2) bekezdésében példalódzó jelleggel felsorolt objektív alapú indokolást is.”

29. Nem helytálló a kérelmező azon álláspontja sem, hogy az előzetes vitarendezési kérelmére tekintettel a Kbt. 80. § (4) bekezdés alapján – a korábbi indokolása ellentmondásainak kijavítására – további indokolás kérésre jogszerűen sor kerülhetett volna. A Kbt. 80. § (4) bekezdése az ott írt eljárási cselekményeket, így az indokolás kérést is csak akkor teszi lehetővé, ha az eljárásban törvénysértés történt, és ez a törvénysértés ezen eljárási cselekmény(ek) útján orvosolható.

A kérelmező által hivatkozott törvénysértés azonban nem történt, tekintettel arra, hogy az indokolás kérésre a Kbt., a jogalkotói szándék és a jogalkalmazói gyakorlat szerint csak egy alkalommal kerülhet sor. Az ajánlatkérő tehát nem sértett törvényt azzal, hogy nem kért további kiegészítő indokolást a kérelmezőtől. A kérelmező által benyújtott indokolás egyébként a kérelmező által sem vitatottan (sőt, az előzetes vitarendezési kérelmében el is ismeri) az érvénytelenség indokaiként megjelölt ellenmondásokat tartalmazta.

30. A kérelmező a jogorvoslati kérelmében olyan többlet információkat is előadott az indokolásában szereplő ellentmondásokkal összefüggésben, amelyeket az indokolásban az ajánlatkérővel nem közölt, de még az előzetes vitarendezési kérelmében sem említett. (ld. D.155/17/202. határozat fent írt rendelkezése)

31. Az ajánlatkérő nem szegte meg a Kbt. 2. § (3) bekezdés szerinti alapelvi rendelkezést sem, a bírálati szakaszban ugyanis nem állt fenn az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára vonatkozó kötelezettsége. A Kbt. 114. § (6a) bekezdés alapján „az ajánlatkérő nem köteles az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások vizsgálatára.” Az Szvmt. 72/B. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőt kizárólag akkor terheli e jogszabály alapján az aránytalanul alacsony ár vizsgálata, ha a rezsioradíj mértéke a Kbt. 76. §-a szerint önállóan értékelésre kerül, erre pedig nem került sor.

32. A fentiek okán a kérelmező által hivatkozott D.290/19/2022. számú Döntőbizottsági határozat kérelmező által idézett rendelkezései sem irányadóak, hiszen jelen esetben az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (4) bekezdés alapján nem olyan bírálati cselekményt végzett el, amelyet korábban már le kellett volna folytatnia.

33. Az ajánlatkérő az érvénytelenség indokolásában annak jogalapját a Kbt. 72. § (3) bekezdésre utalással helyesen jelölte meg, azonban az EKR felületen a rendszer által felkínált és kötelezően megjelölendő érvénytelenségi okok között nem szerepel a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti érvénytelenségi ok. Megjegyzi továbbá, hogy az érvénytelenség oka nem az ajánlati ár aránytalanul alacsony volta volt, hanem a Kbt. 72. § (3) bekezdés alapján az indokolás nem megfelelőisége.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

34. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2022. november 25. napján kezdte meg tárgyi közbeszerzési eljárását, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók.

35. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem nyomán azt vizsgálta meg, hogy az ajánlatkérő jogszerűen járt-e el azzal, hogy a kérelmező ajánlatát kiegészítő indokolás kérés biztosítása nélkül érvénytelenné nyilvánította.

36. A Döntőbizottság az érdemi vizsgálatot megelőzően elsődlegesen rögzíti, hogy a kérelmező 2023. január 2. napján előterjesztett árindokolását teljes terjedelmében üzleti

titokká minősítette. A Döntőbizottságnak ezért a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. § (2) bekezdés szerint kell eljárnia, mely jogszabályhely értelmében a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen. A Döntőbizottság a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy az érdekelt által megjelölt védett adatnak minősülő tartalmak ne kerüljenek nyilvánosságra, így a tárgyi határozatban kizárólag a kifogásolt ajánlatkérői döntésben (összegzés) megjelenített adatokkal összeegyeztethető mértékben rögzítette a kérelmező árindokolásának adatait, illetve az eljárás során is ezen mértéket megtartva járt el mind a felek nyilatkozatait, mind a döntés indokolása körében megjelenített adatok tekintetében.

37. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdése szerint:

(1) Előzetes vitarendezés kezdeményezésére jogosult

a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegzés, illetve az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely - a b) pont szerintieken kívüli - dokumentum;

(4) Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §], számításihiba-javítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás, számítási hiba javítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket.

38. A felek közötti vita abban áll, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon járt-e el akkor, amikor a kérelmező ajánlatát kiegészítő indokolás kérés biztosítása nélkül érvénytelenné nyilvánította.

A kérelmező álláspontja szerint ugyanis a módosított összegezésben megjelenített érvénytelenségi indokok alapján az ajánlatkérő ellentmondásosnak találta az árindokolás egyes részeit, és anélkül hozta meg döntését, hogy azokat tisztázta volna.

39. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az indokolás kérés célja az, hogy az ajánlatkérő megalapozott eljárást lezáró döntést hozzon, amelyek következtében a közbeszerzési eljárások eredményessége hatékonyabban biztosítható, és hogy az esetleges törvénysértések orvosolhatók legyenek.

Az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés. Az ajánlattevő által benyújtott indokolás alapján az ajánlatkérőnek abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy az elegendő-e a vizsgált ajánlati elem elfogadhatóságának vagy el nem fogadhatóságának megítélésére, és ha ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, valamint az ajánlatkérő a rendelkezésre álló információk alapján nem tud egyértelműen állást foglalni ebben a kérdésben, kiegészítő indoklást kérhet az ajánlattevőtől a Kbt. 72. § (3) bekezdésben foglaltak szerint. A kiegészítő indokolás kérés szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve – a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján – alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni. A feltárt ellentmondások tekintetében az ajánlatkérőnek fel kell hívnia a gazdasági szereplőt azok feloldására.

40. A Döntőbizottság rögzíti, hogy azzal, hogy az ajánlatkérő 2023. január 4. napján visszalépett a bírálati szakaszba, az általa alkalmazott bírálati cselekményt teljeskörűen köteles volt lefolytatni. A módosított összegezésében foglalt érvénytelenségi indokokból jól látható, hogy az ajánlatkérő számára nem volt egyértelmű a kérelmező árindokolásának tartalma. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérőnek kétséget kizáró módon meg kell győződnie a benyújtott ajánlat közbeszerzési dokumentumoknak megfelelőségéről, az ajánlati ár megalapozottságáról, teljesíthetőségéről, ezt követően dönthet az ajánlat érvénytelenségéről vagy érvényességéről, és ennek nem lehet akadálya az, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (4) bekezdésének alkalmazásával rendelte el az indokolás kérését.

A Döntőbizottság megállapította, hogy helye lett volna a Kbt. 72. § (3) bekezdése alkalmazásának.

41. A Döntőbizottság rámutat, hogy ezen túlmenően is lett volna lehetősége az ajánlatkérőnek az árindokolásban közölt információk tekintetében meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pontja egyértelműen fogalmaz a tekintetben, hogy az eljárást lezáró döntést követően az ajánlattevőnek lehetősége van előzetes vitarendezési kérelmet benyújtani. A Döntőbizottság rámutat, hogy tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő az összegezését módosította, a módosított összegezés az eljárást lezáró döntés. A Kbt. 80. § (4) bekezdése kimondja, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket három munkanapos határidővel hiánypótlás, felvilágosítás, számításihiba-javítás vagy indokolás benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható.

Az előbbiekből következik, hogy a módosított összegezés követően ismételten lehetősége nyílt az ajánlatkérőnek további indokolás kérésre az ajánlattevő indokolása elfogadhatóságának megítéléséhez, ugyanis azzal, hogy az ajánlatkérő módosította az eljárást lezáró döntését, jogszerűen került abba a helyzetbe, hogy Kbt. 80. § (4) bekezdésére tekintettel éljen a Kbt. 72. §-ban biztosított indokolás kérésének lehetőségével.

42. A fentiek együttes értékelését követően a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő anélkül döntött a kérelmező ajánlatának az érvénytelenítéséről, hogy meggyőződött volna az érvénytelenítés jogalapjának fennállásáról. Az ajánlatkérőnek e döntése meghozatala előtt a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint kiegészítő indokolást kellett volna kérnie a kérelmezőtől a kérdéses adatok tekintetében. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 72. § (3) bekezdésére és a Kbt. 80. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit.

43. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a döntése meghozatala során nem vette figyelembe az ajánlatkérő által hivatkozott korábbi Döntőbizottsági döntéseket az eltérő tényállásokra tekintettel.

44. A kérelmező a Kbt. 2. § (3) bekezdés megsértésének megállapítását is kérte a Döntőbizottságtól, azonban erre vonatkozóan többlettényállási elemet nem adott elő, ezért a kialakult joggyakorlatnak megfelelően a tételes jogszabályi rendelkezés megsértése mellett alapelvi jogsértés nem került megállapításra.

Az alapelvi jogsértések megállapítása körében a Döntőbizottság kiemeli, hogy következetes álláspontja szerint, amennyiben jogsértően kerülnek alkalmazásra a Kbt. tételes jogi rendelkezései, vagy jogsértően tekintenek el az alkalmazásuktól, akkor a Kbt. tételes jogi előírásainak megsértése történik. Akkor állapítható meg alapelvi sérelem, így az átláthatóság, egyenlő bánásmód, jóhiszeműség, tisztesség, joggal való visszaélés elveinek a sérelme is, ha a Kbt. specifikus, konkrét részletszabályain túl további olyan többlettényállási elem is felmerül, mely alapelvi jogsérelmet valósíthat meg.

45. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva az alapos jogorvoslati kérelem alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő 2023. január 4. napján kelt módosított összegezését, valamint az azt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést, továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a jogsértés megállapítása mellett bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

46. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésének megsemmisítése mellett bírság kiszabását tartotta indokoltnak, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő alapvető bírálati kötelezettségét szegte meg, jogsértően bírálta el a kérelmező ajánlatát, és ez az eljárást lezáró döntésre is potenciálisan kihatott, ugyanis a kérelmező ajánlatának érvényessége esetén a közbeszerzési eljárás eredményes lenne, mivel a kérelmező ajánlati ára alacsonyabb, mint a rendelkezésre álló fedezet mértéke. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára, és becsült értékre (nettó 40.500.000.-Ft), ahogy arra is, hogy az eljárást lezáró döntés megsemmisítésével a jogsértés reparálható.

A Döntőbizottság mindezek mellett értékelte az ajánlatkérő eljárást segítő együttműködő magatartását, illetve, hogy vele szemben a tárgybani közbeszerzési eljárással kapcsolatban korábbi, ismételt jogsértés megállapítására nem került sor. A Döntőbizottság mindezek mellett figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható. A Döntőbizottság a bírság kiszabása körében a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) és f) pontjában foglaltara nem volt figyelemmel, tekintettel arra, hogy azok a jelen körülmények között nem relevánsak – a Döntőbizottság megítélése szerint a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása nem telt el hosszú időtartam, illetve az ajánlatkérő a tárgybani eljárását saját forrásból és nem támogatásból valósította meg.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 124. §-a szerint eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül. Az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint:

(1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

Az Ákr. 126. § (2) és (3) bekezdése pontja szerint:

(2) A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

(3) Ha a határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási költség arányos viselésére kötelezi a kérelmező ügyfelet és az ellenérdekű ügyfelet.

Az Ákr. 129. § (1) és (3) bekezdése szerint:

(1) Az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(3) A hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

A fentiek alapján – az alapos jogorvoslati kérelemre tekintettel – kötelezi a Döntőbizottság az ajánlatkérőt a kérelmező által megfizetett 202.500.-Ft igazgatási szolgáltatási díj kérelmező részére történő megfizetésére.

47. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

48. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9) bekezdése, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 126. § (2) bekezdésének a) pontjára figyelemmel rendelkezett, a jogorvoslati kérelem elutasítására tekintettel a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

49. A határozat rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2023. március 2.

Dr. Kozsuch Edina sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Dull Attila felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (elektronikus úton)
2. Dr. Magyar Balázs ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (elektronikus úton)